శరశ్చంద్రికలు

శ్రీబాబూజీ సత్సంగాలలోని
కొన్ని భాగాలు

ప్రేమవాహిని

శిరిడీ, 2005

గురువుగారు: నిజమైన ప్రేమ వ్యక్తీకరణ కోరుతుంది.

భక్తుడు: *మా ప్రేమను వ్యక్తం చేయడానికి ఉన్న మార్గాలు ఏమిటి?*

గురువుగారు: ముందు, ప్రేమను అనుభూతి చెందండి. ఆ తర్వాత వ్యక్తం చేయటం (ప్రేమను వెలిబుచ్చడమనేది) దానంతటదే వస్తుంది. ప్రేమను వ్యక్తం చేయడానికి ప్రతి ఒక్కరికీ తమదైన మార్గం ఉంటుంది. ఇంట్లో అయిదుగురు పిల్లలు ఉంటే అయిదుగురూ ఒకేరకంగా ప్రేమను వ్యక్తపరుస్తారా? వ్యక్తపరచడానికి ప్రతి ఒక్కరికీ తమదైన పంథా ఉంటుంది. ఆ వ్యక్తీకరణను తార్కికమైన విశ్లేషణల పేరుతో, హేతుబద్ధత పేరుతో అణగద్రొక్కకుండా, ప్రతిఘటించకుండా ఉంటే చాలు. నేను భావోద్వేగానికి ఎక్కువ ప్రాముఖ్యతను ఇవ్వడానికి కారణం తర్కానికి, తార్కిక విశ్లేషణలకు భయపడి కాదు. ఎందుకంటే వాటికి పరిమితులున్నాయని, అవి పరిపూర్ణం కాదని నాకు తెలుసు. తల్లి తన బిడ్డను ఎటువంటి షరతులు లేకుండా ప్రేమిస్తుంది. దానికి కారణాలుగానీ, విశ్లేషణలుగానీ ఉండవు.

నిజమైన భద్రతాభావం ప్రేమ నుండి వస్తుంది. నమ్మకం భద్రతా భావాన్నిస్తుందని అందరూ అనుకుంటారు. కానీ అది నమ్మకం వలన రాదు, ప్రేమ వలనే వస్తుంది. ప్రేమ నమ్మకాన్నిస్తుంది. తల్లీబిడ్డల మధ్య అనుబంధానికి కారణం నమ్మకం అనుకుంటున్నారా లేక ప్రేమనుకుంటున్నారా? బిడ్డకు తల్లిమీద అంతులేని నమ్మకం ఉంటుంది. ఎందుకని? ఎందుకంటే ఆ తల్లికి పుట్టిన బిడ్డ కాబట్టి. తాను తల్లిని ప్రేమిస్తుంది, తల్లి మీద ఆధారపడుతుంది, అంతే. బిడ్డకు ఆ నమ్మకానికి ఎటువంటి కారణాలుండవు, తర్కవితర్కాలు, సిద్ధాంతాలు ఉండవు. ఆ నమ్మకం తల్లి యొక్క అర్హతానర్హతల మీద ఆధారపడి ఉండదు.

భక్తుడు: *కానీ ప్రేమ పెరగడానికి సమయం పడుతుంది కదా?*

గురువుగారు: ప్రేమను వ్యక్తపరచినపుడు అది పెరుగుతుంది, దానంతటదే పెరగదు. ముందు మనలో ప్రేమ ఉందని గుర్తించాలి, తరువాత దానిని ఎంతగా వ్యక్తపరుస్తామో అది అంతగా పెరుగుతుంది. భక్తిగా మనం చేసే పూజావిధులన్నీ ఏమిటి? అవన్నీ మన ప్రేమకు వ్యక్తీకరణలే. ఉదాహరణకు, తండ్రి ఆఫీసు నుండి ఇంటికి వచ్చేటప్పుడు తన పాప కోసం ఒక డ్రస్సునో, ఒక బొమ్మనో తీసుకువస్తాడు. కానీ ఆ పాపకు ప్రత్యేకంగా బొమ్మ కావాలనో, డ్రస్సు కావాలనో ఉండదు. కానీ తన తండ్రి తనకు ఏదో ఒకటి ఇవ్వాలి అనుకొంటుంది. తండ్రి ఎంతగా ఇస్తూ ఉంటాడో అంతగా ఆ పాపకు తండ్రితో అనుబంధం పెరుగుతుంది. “నా ప్రేమ నా గుండెల్లో ఉంటే చాలు, బయటకు చూపించాల్సిన అవసరం లేదు, అయినా

అసలు ఇలా చూపించవలసిన అవసరమేమిటి?"... ఏ తండ్రి అయినా ఇలా అనుకొంటాడా? ఒకవేళ ఆ తండ్రి తన ప్రేమను వ్యక్తం చేయకపోతే, తన బిడ్డను తాను అలా దగ్గరకు తీసుకొని ముద్దుచెయ్యకపోతే కొంతకాలానికి తన ప్రేమ పొడిబారి పోతున్నదన్న విషయం అతనికే అర్థమవుతుంది. అందుకే ప్రేమను ఎప్పుడూ వ్యక్తం చేయాలి. ఈ పూజావిధులు, నమస్కారం చేయడం, అగరుబత్తీలు వెలిగించడం, పువ్వులు సమర్పించడం... ఇలా భక్తి వలన వచ్చిన ఇవన్నీ కూడా ప్రేమ నుంచి పుట్టినవే. ప్రేమను వ్యక్తం చేస్తున్నంతవరకు అవి నిజమైన పూజావిధులు, అలా కాకపోతే వాటికి విలువే లేదు. మనం చేసే పని ఏదైనా మన ప్రేమను వ్యక్తం చేస్తున్నంతవరకు అది పూజే అవుతుంది.

భక్తుడు: *గురువుగారూ! భక్తి దానంతట అదే కలుగుతుందా? లేక మనం పెంపొందించుకోవాలా?*

గురువుగారు: మనలో భక్తికి తొలి ప్రేరణ సహజంగానే కలగాలి. ఒక్కసారి అది మనలో మొలకెత్తాక దానిని రకరకాల మార్గాలలో పెంపొందించుకోవచ్చు. మనమెవరినైనా ప్రేమించినపుడు ఆ ప్రేమను వ్యక్తపరచడానికి చేసే పనులనే, తిరిగి మళ్ళీ మనం చేసినపుడు మనలో అదే భావోద్వేగం కలుగుతుంది. ఉదాహరణకు, ఎవరైనా ఆనందపారవశ్యంలో ఒక అందమైన రాగాన్ని స్వరపరచి దానిని మీకు వయొలిన్ మీద వినిపిస్తే, మీరు కూడా అదే పారవశ్యానుభూతిని పొందగలుగుతారు.

ఒక తండ్రికి తన బిడ్డ పట్ల ప్రేమ కలిగినపుడు, బిడ్డను దగ్గరకు తీసుకొని ముద్దుపెట్టుకుంటాడు. అది ఆయన ప్రేమకు సహజమైన వ్యక్తీకరణ. కానీ అతనికి అంతటి ప్రేమభావన లేనప్పుడు కూడా తన బిడ్డను దగ్గరకు తీసుకొని ముద్దుపెట్టుకున్న మరుక్షణం అతనిలో అదే ప్రేమనుభూతి కలుగుతుంది.

భక్తుడు: *అంటే మనం చేసే పనులు భావోద్వేగాన్ని కలిగిస్తాయా?*

గురువుగారు: అవును. కేవలం భక్తి విషయంలోనే కాదు. మీరు చేసే ప్రతి దాంట్లో ఈ విషయాన్ని చూడవచ్చు. మనం చేసే పూజావిధులకు అర్థమిదే. మీలో భక్తి భావాన్ని కలిగిస్తున్నంతవరకు మనం చేసే ఆ పూజావిధికి అర్థముంటుంది. పూజావిధుల యొక్క ఉద్దేశ్యమిదే. పూజావిధులన్నీ ప్రేమకు వ్యక్తీకరణలుగానే మొదలయ్యాయి. అవన్నీ కూడా ఒక విధమైన భావోద్వేగాన్ని వ్యక్తం చేసేవే. వాటిని తిరిగి తిరిగి చేయడంద్వారా మనలోనూ అదే భావోద్వేగం కలుగుతుంది.

భక్తుడు: *కానీ అవి కొన్నిసార్లు యాంత్రికమవుతాయి కదా?*

గురువుగారు: అవి యాంత్రికమైతే ఆ పూజావిధులకు అర్థం లేదు. అప్పుడు వాటిని మీరు వదలిపెట్టేయవచ్చు. కానీ కొన్నిసార్లు అవి అర్థరహితమైనవిగా కనిపించినప్పటికీ మనం వాటిని తిరిగి తిరిగి చెయ్యడంద్వారా అవి మనలో ఆ భక్తిభావాన్ని కలిగించవచ్చు. మనలో ప్రేమను రగిలించి, దానిని సంరక్షించుకోవడానికి ఇంకే దారీ లేనపుడు, మనకుండే చిట్టచివరి మార్గమిదే.

భక్తుడు: *మీరు తరచుగా గురువుకి, భక్తుడికి మధ్య సంబంధం తల్లికి, బిడ్డకి మధ్య ఉండే సంబంధం లాంటిది అని అంటారు. అయితే మేము ఎప్పటికీ ఒక బిడ్డగానే ఉండిపోతామా? అసలు ఈ బిడ్డ ఎప్పటికైనా ఎదుగుతుందంటారా, గురువుగారూ?*

గురువుగారు: మనమంతా పిల్లలమే. ఎదిగినపోయిన పిల్లలం! (నవ్వులు...) మీరు ఒప్పుకున్నా, ఒప్పుకోకపోయినా, మీకు నచ్చినా నచ్చకపోయినా మిమ్మల్ని నేను పిల్లల్లాగే చూస్తాను. ఓ బిడ్డ నిజంగా ఎప్పుడు బిడ్డ అవుతుందంటే తల్లితో (ఆ బిడ్డకు) గల అనుబంధం వలన. బిడ్డకు నిస్సహాయత, అభద్రతాభావం ఉన్నప్పటికీ అవి ఆ రకంగా వ్యక్తం కావు. తల్లి ఇచ్చే సంరక్షణను బిడ్డ తన హక్కుగా భావిస్తుంది. తల్లిపై తనకుండే ప్రేమ వలన ఆ సంరక్షణ పొందడం ఆ బిడ్డ హక్కు అవుతుంది. తల్లి పాలిచ్చినందుకు బిడ్డ ఎప్పుడైనా కృతజ్ఞతలు చెప్తుందా? అయినా తను ఎందుకు చెబుతుంది? అది తల్లి యొక్క సహజ స్పందన. అక్కడ బిడ్డకు తన నిస్సహాయత కంటే తల్లి సంరక్షణే అనుభవమవుతుంది. తల్లిగానీ, తండ్రిగానీ తనతో ఉన్నంతవరకు ఆ బిడ్డ వారితో పూర్తి అనుబంధంలో ఉండి, నిశ్చింతగా ఉంటుంది.

భక్తుడు: *అయితే గురువుగారూ, నేను మీ సహాయాన్ని ఓ హక్కుగా కోరవచ్చన్నమాట!*
గురువుగారు: నువ్వు పసిబిడ్డవనే భావం నీకుంటే! (గురువుగారు నవ్వుతూ...)

భక్తుడు: *గురువుగారూ! కొన్నిసార్లు మీ దగ్గర మౌనంగా కూర్చున్నప్పుడు నా హృదయంలో ఒకలాంటి తీవ్రమైన బాధ, దుఃఖం కలుగుతుంది. నాకెందుకిలా జరుగుతోంది?*
గురువుగారు: అది మంచిదే. కొంతమందికి తాము ఏదో పోగొట్టుకుంటున్నట్లు, ఏదో కోల్పోతున్నట్లు భావన కలుగుతుంది. అందుకని వారికి అది దుఃఖంగా అనుభవమవుతుంది. అవును, అప్పుడు బాధ కలుగుతుంది. అయినా అది మామూలు బాధలాంటిదికాదు, అది వేరొక రకమైన బాధ. ఓ మధురమైన బాధ. అది బాధగా ఉన్నప్పటికీ మనం దానిని ఇష్టపడతాం! అందుకే కదా మీరు నా దగ్గరకు మళ్ళీ మళ్ళీ వచ్చి కూర్చుంటున్నారు. (గురువుగారు నవ్వుతూ...) అది మధురమైన బాధ ఎందుకయింది? ఆ బాధను మనం మళ్ళీ మళ్ళీ కావాలనుకుంటాం కాబట్టి. ఎప్పుడైతే అక్కడ ప్రేమ ఉంటుందో అప్పుడు ఆ బాధ బాధగా అనుభవమవ్వదు. ఉదాహరణకు, మీకు ప్రేమ ఉంది కాబట్టి ఇక్కడ, ఇంత రాత్రి, చలిలో వణుకుతూ కూర్చోవడం మీకు బాధగా అనిపించడంలేదు.

బిడ్డ, తండ్రి గుండెల మీద నిలబడి పైకి క్రిందకు ఎగురుతూ ఉంటే తండ్రికి నొప్పి కలుగవచ్చు. కానీ ఆ తండ్రి, "ఇంకా, ఇంకా, ఇంకొక్కసారి, ఇంకొక్కసారి" అంటాడు. తన బిడ్డ అలా చెయ్యడాన్ని అతను ఇష్టపడతాడు. కాబట్టి ప్రేమ ఉన్నప్పుడు విషయమంతా మారిపోతుంది. అది బాధకాని బాధ, వేదనకాని వేదన. అప్పుడు ఆ ఎడబాటు వేరుగా ఉంటుంది, ఆ వేచి ఉండటం వేరుగా ఉంటుంది.

భక్తుడు: *గురువుగారూ! మనం చేసే పనులు మన కోసం కాకుండా భగవంతుని కోసం చెయ్యాలా? మనం అలా చేస్తే మన ప్రేమ పెరుగుతుందా?*
గురువుగారు: ఒక పాప ఏం చేసినా తన కోసమే తను చేసుకుంటుంది, తండ్రి కోసం చెయ్యదు. తన ఆనందం కోసమే తను ఆడుకుంటుంది. కానీ తను ఆడుకునే బొమ్మలన్నీ తన తండ్రి ఇచ్చినవేనని (బహూకరించినవేనని) ఆ అమ్మాయికి తెలుసు. ఆ అమ్మాయి ఆ బొమ్మలతో ఆడుకోవడాన్ని ఎంతగా ఇష్టపడుతుందో, ఎంతగా వాటితో ఆడుకుంటుందో అంతగా తనకు ఆ బొమ్మలు ఇచ్చిన తండ్రినీ ప్రేమిస్తుంది. ఆ అమ్మాయి ఆడుకునేది బొమ్మలతోనే అయినప్పటికీ ఇక్కడ అంతర్లీనంగా ఉండే సూత్రం ఏమిటంటే వాటన్నింటినీ తనకిచ్చిన వారి పట్ల ప్రేమే. మీ జీవితం యావత్తూ ఒక బహుమతే. మీరు దానిని భగవత్ప్రసాదితమనో, ప్రకృతి ఇచ్చిన వరమనో – ఎలా అన్నా సరే – అది ఖచ్చితంగా మీ ప్రయత్న ఫలితం కాదనేది మాత్రం సుస్పష్టం. అందుకనే జీవితమనేది ఒక బహుమతి.

ఈ జీవితమనే బొమ్మతో ఆనందంగా, పారవశ్యంగా ఆడుకోండి. కానీ జీవితం మీకిచ్చిన వరం అన్న ఎరుకతో ఉండాలి. ఆ ఎరుకే మిమ్మల్ని ఒక బిడ్డలా ఉండేటట్లు చేస్తుంది. బిడ్డగా ఉన్నప్పుడు ఈ ఎరుక ఉంటుంది. కానీ ఎదిగేకొద్దీ తాను స్వతంత్రంగా ఆలోచించడం మొదలుపెట్టి, ఈ బహుమతులన్నీ తనకు వేరొకరు ఇచ్చారన్న విషయం మర్చిపోతుంది. ఆ ఇచ్చేవారే "కారణం", ఆ కారణ ఫలితమే ఈ జీవితం. బిడ్డ పెరిగేకొద్దీ తన జీవితం తల్లిదండ్రులు ఇచ్చిన బహుమతి అనే ఈ ప్రాథమికమైన సత్యాన్ని మరచిపోతుంది.

గురువుగారు: సత్సంగం అనేది మనమందరం కలసి కూర్చుని మన సద్గురువుపట్ల మనకు గల ప్రేమను వ్యక్తం చేసుకోవడానికి ఒక మిష మాత్రమే. మీకు తోచిన రీతిలో ప్రేమను వ్యక్తపరచండి, అంతే. అదే సాధన, అదే భక్తి, అదే యోగం, సేవ... మీరు దానిని ఎలాగైనా పిలవండి. మీరు ప్రేమిస్తున్న లక్ష్యంపట్ల మీరు ఎలా స్పందిస్తున్నారనేది తెలుసుకోండి. మన ప్రేమను

ఎలా వ్యక్తపరచాలో, ఎలా అనుభూతి చెందాలో తెలుసుకోండి. మీరు ఎంతగా వ్యక్తపరుస్తారో, అంతగా ఆ ప్రేమను అనుభవంలోనికి తెచ్చుకోగలుగుతారు. అందుకే ప్రేమను వ్యక్తపరచడం అవసరం.

భక్తుడు: *గురువుగారూ! నేను మనస్సును ఏకాగ్రం చేయాలనుకొంటాను. కానీ నా మనస్సు నిరాకరిస్తుంది.*

గురువుగారు: మనస్సును ఏకాగ్రం చెయ్యడానికి నేను వ్యతిరేకం కానప్పటికీ, నేను దానికి అంత ప్రాముఖ్యతనివ్వను. నేను హృదయానికి, భావోద్వేగానికి, ప్రేమకు ప్రాధాన్యతనిస్తాను. మన భావోద్వేగం ఎక్కడ (ఏ విషయంపట్ల) బలంగా ఉంటుందో అక్కడ మన మనస్సు అప్రయత్నంగానే లగ్నమవుతుంది. ప్రేమ నుండి ఏకాగ్రత వస్తుంది. మీరు బాబాను ఒకసారి నిజంగా ప్రేమించడం మొదలుపెడితే మీ ఆలోచనలన్నీ ఎప్పుడూ బాబా మీదనే కేంద్రీకృతమవుతాయి. మనం ఎవరినైతే ప్రేమిస్తామో వారి మీదనే, దేనినైతే ఇష్టపడతామో దాని మీదనే మనస్సు లగ్నమవడమనేది మనస్సు చేసే పని, అది దాని సహజధర్మం. అక్కడ మనం చేసే ప్రయత్నమేముంటుంది? ఉదాహరణకు ఒక అబ్బాయి ఒక అమ్మాయిని ప్రేమిస్తున్నాడనుకొందాం. అతను ఎప్పుడూ ఆ అమ్మాయి గురించే ఆలోచిస్తూ ఉంటాడు. అతను ప్రతి అమ్మాయిలో తను ప్రేమించిన అమ్మాయినే చూస్తాడు. అతను ఆ అమ్మాయిని మరచిపోలేడు, ఇక దేనిమీదా దృష్టిపెట్టలేడు. అది చదువు కావచ్చు, వ్యాపారం కావచ్చు, రోజువారి పనులు కావచ్చు – అతని మనస్సంతా ఆ అమ్మాయి మీదే ఉంటుంది. ఇంతటి ఏకాగ్రచిత్తాన్ని సాధించడానికి అతను చేసిన యోగమేంటి? (గురువుగారు నవ్వుతూ...) ఏమీలేదు! కేవలం అతను ప్రేమిస్తున్నాడంతే. మీకు అంతటి ప్రేమ ఉంటే ఏకాగ్రత దానంతటదే వస్తుంది, ఎందుకంటే అది ప్రేమ యొక్క పర్యవసానం.

భక్తుడు: *గురువుగారూ, మనలో ప్రేమను పెంచుకోవడమెలా?*

గురువుగారు: ప్రేమను వ్యక్తంచేయడం ద్వారా, అనుభూతి చెందడం ద్వారా పెంచుకోవచ్చు. ప్రాపంచికంగా ప్రేమ విషయాన్నే తీసుకోండి. ఒక అబ్బాయి, అమ్మాయి ఒకరినొకరు చూసుకున్నారు. తొలిచూపులోనే వారిలో ఏదో స్పందన కలుగుకుంది. వారిని ఒకరినొకరు ఇష్టపడతారు. విషయం అంతటితో ఆగిపోతుందా? ఆగదు. ఇద్దరూ మాట్లాడుకొని ఒకరోజు రెస్టారెంట్‌కు వెళతారు. మొదట అది అరగంట, తరువాత రెండు గంటలు, తరువాత మూడు గంటలవుతుంది. నిరంతర సాహచర్యం వలన ప్రేమ పెరుగుతుంది. ఆ తరువాత ఒక దశలో వారు ఒకరినొకరు వదలి ఉండలేక ఇంకా దగ్గర కావాలని అనుకొంటారు. ఒకరిపట్ల ఒకరు తమ ప్రేమను వ్యక్తం చేయాలనుకొంటారు. "నీకు తెలుపు రంగు ఇష్టమా? అయితే నేను తెలుపు డ్రస్సు వేసుకుంటాను" ఇలా ఎప్పుడూ తాను ప్రేమించే వ్యక్తిని సంతోషపరచడానికి ప్రయత్నిస్తూ ఉంటారు. అలా వాళ్ళ ప్రేమను వ్యక్తపరుస్తారు. అలా ప్రేమను వ్యక్తం చేసేకొద్దీ అది మరింతగా అనుభవమవుతుంది. ఆ ప్రేమ ఎంతగా పెరుగుతుందంటే, "నువ్వు లేకుండా నేను ఉండలేను. నువ్వే నా జీవితం, నేనంటూ లేకుండా నేనే నువ్వై పోవాలని ఉంది" అనే స్థాయికి చేరుకుంటుంది. (గురువుగారు నవ్వుతూ...) సాధారణంగా లౌకికమైన ప్రేమలో ఇలాగే ఉంటుంది కదా? భక్తిపూర్వకమైన ప్రేమలో కూడా ఇదే సూత్రం వర్తిస్తుంది.

కాబట్టి నిరంతర సాంగత్యం (కాంటాక్ట్) వలన అనుబంధం, ప్రేమ పెరుగుతాయి. మీకు అనుభవమైన ఆ ప్రేమను – ఆ మిణుకుమిణుకుమనే చిన్న దీపం లాంటి ప్రేమను నిలుపుకోవడానికి నిరంతర సాంగత్యం (కాంటాక్ట్) అవసరం. మీరు చాలారకాలుగా ఆ సాంగత్యంలో ఉండవచ్చు.

భక్తుడు: *కొన్నిసార్లు నాకూ నా సద్గురువుకూ మధ్య దూరం ఎక్కువగా ఉందనిపిస్తుంది. అంతరంగంలో కూడా నాకు ఇంకా చేరువ కావాలని ఉంది.*

గురువుగారు: అది మంచిదే. సాన్నిహిత్యాన్ని కోరుకోవడమనేది ప్రేమ లక్షణం. మన లక్ష్యంతో (సద్గురువుతో) ఒక్కటయ్యే దాకా

అలా అనిపిస్తూనే ఉంటుంది. శ్రీరామకృష్ణులు, కాళీమాత విషయాన్నే తీసుకోండి. శ్రీరామకృష్ణులు కాళీమాతకు పూలతో పూజ చేస్తూ చేస్తూ కొంతసేపటికి ఆ పూలను తమ మీదే వేసుకునేవారు. కాళీమాత తమలోనే ఉన్నట్లు ఆయన ఎంత గాఢంగా అనుభూతి చెందేవారంటే ఆయనకు తమకు, కాళీమాతకు భేదం తెలిసేదికాదు. ఆ కాళీమాతకు పూలను అర్పిస్తున్న ఆయన చేయి అప్రయత్నంగా ఆయన వైపుకు తిరిగేది. కానీ అక్కడ ఆయన తమను తాము పూజించుకోవడంలేదు, కాళీమాతనే పూజిస్తున్నారు. కాళీమాత తనలోనే ఉన్నట్లు ఆయన ఎంత ప్రగాఢంగా అనుభూతి చెందేవారంటే ఆయన ఆమెతో సంపూర్ణమైన తాదాత్మ్యాన్ని పొందేవారు.

భక్తుడు: *మా సద్గురువును కలుసుకున్నప్పుడు ఆయన పట్ల మా ప్రేమ మొదలయింది. అది ఆరంభమైతే, మరి దీనికి ముగింపు ఏమిటి?*

గురువుగారు: మన వైపు నుండి అది ఆరంభమే. సుదీర్ఘమైన తుదిలేని ప్రేమకథకు ఆరంభం. నేను ఇంతకుముందు చెప్పినట్లుగా మనం ఆయనతో ఒక్కటయినప్పుడే దానికి ముగింపు. ఏ ప్రేమకథైనా – ప్రాపంచికమైన ప్రేమైనా సరే చివరి గమ్యం ఏమిటి? ప్రేమించిన వ్యక్తితో ఒక్కటవ్వడమే కదా!? సద్గురువు విషయంలోనైనా అంతే. కానీ అది మరింత ప్రగాఢంగా ఉంటుంది.

భక్తుడు: *అంటే, ప్రారంభంలో మనకు అనుభవమయ్యే ప్రేమకు, చివరలో మనకు అనుభవమయ్యే ప్రేమకు తేడా ఉంటుందా?*

గురువుగారు: లేదు, తేడా ఏమీ ఉండదు. అది ఒక సాధనలాంటిది కాదు. ప్రారంభంలో మనలో కలిగిన ప్రేమ చాలా అస్పష్టంగా, అవ్యక్తంగా ఉంటుంది. అది ఇంకా ఇంకా స్పష్టతను సంతరించుకొంటూ పోయి చివరకు ఆ ప్రేమ మన నుండి వేరు కాదని మనకు వాస్తవపూర్వకంగా అనుభవమవుతుంది. ఈ మధ్యలో జరిగేదంతా ఆ అనుభవ వికాసమే (unfoldment). నేను దానిని ప్రేమ పెరగడమని, వృద్ధిచెందడమని కాకుండా ప్రేమ వికసించడం అంటాను.

ఒక మొగ్గ వికసించి పువ్వుగా మారుతుంది. ఆ మొగ్గ పువ్వుగా మారడానికి దానికి క్రొత్తగా ఏమీ కలవలేదు. అలాగని పువ్వు మొగ్గనుండి వేరు కాదు. ఆ మొగ్గే పువ్వుగా వికసిస్తుంది. అందుకనే నేను దానిని 'వికసించడం' అంటాను. ముకుళించుకొని ఉన్నదేదో, మడతలలో దాగి ఉన్నదేదో నెమ్మదిగా మడతల నుండి విడివడుతుంది. అదే వికసించడమంటే. అప్పుడు మనం అందులో ఉన్నదానిని చూడగలుగుతాము. అది మరింత స్పష్టమవుతుంది, మరింత వాస్తవమవుతుంది. అదే ప్రత్యక్షం చేసుకోవడం (discover) అంటే. [ఆ మడతలు, తెరలు (cover) తీయడమే dis-cover] మడతలూ, తెరలూ తొలగిపోయి అందులోని సత్యాన్ని దర్శించడమే సాక్షాత్కారం, ఆ మడతల నుండి సత్యాన్ని వెలికితీయడమే ముక్తి. మీరు దానిని ఎలా పిలిచినా సరే – ఏ పదాలైనా దానినే సూచిస్తాయి.

"శరచ్చంద్రికలు" గతసంచికల కొరకు *http://saipatham.saibaba.com/*
శ్రీసాయిబాబా సచ్చరిత్ర, ప్రబోధాలను సమగ్రంగా దర్శించడానికి *www.saibaba.com* ను సందర్శించండి.